

Büyüme hızı düştü bağımlılık arttı

2016'DA milli gelir dolar bazında yüzde 0.5 azalarak 856.7 milyar dolar oldu. Cari açık ise 32.6 milyar dolar. Buna göre ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğü ortamda yüzde 3.8 cari açık verildi. **5'te**

Yüzde 2.9 büyümeye yüzde 3.8 açık verdik

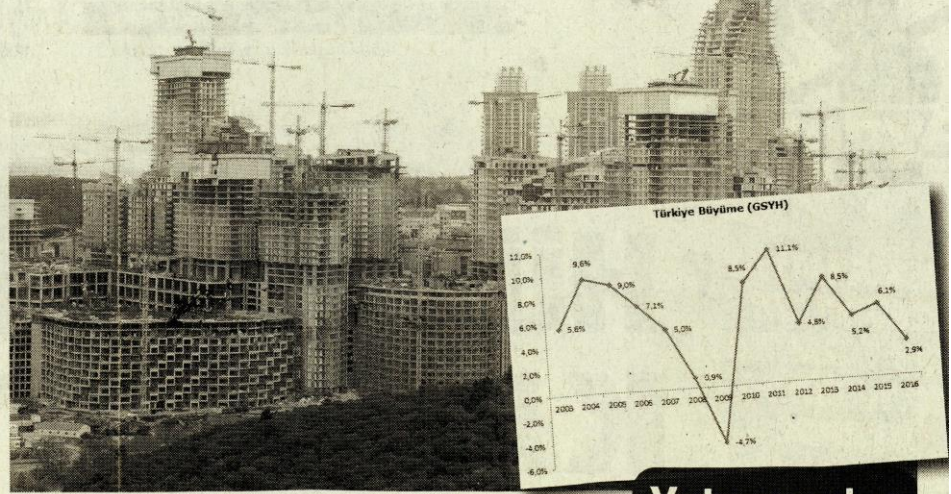
2016'da milli gelir dolar bazında yüzde 0.5 azalarak 856.7 milyar dolar oldu. Cari açık ise 32.6 milyar dolar. Buna göre ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğü ortamda yüzde 3.8 cari açık verildi

RECEP ERÇİN
recep@aydinlikgazete.com

BÜYÜME hedefleri tutmadı. Hükümet Orta Vadeli Programı'nda (OVP) 2016 için yüzde 3.2 milli gelir büyümesi öngör-müştü. Fakat dün Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan güncellenmiş gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) verilerinde ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğü görüldü. GSYH 2016'nın son çeyreğinde ise yüzde 3.5 büyüdü. 15 Temmuz darbe girişiminin yaşandığı 3. çeyrekte ekonominin yüzde 1.8 daraldığı açıklanmıştı. Bu oran yüzde 1.3'e revize edildi. Daha önce yüzde 4.5 açıklanan 2. çeyrek büyümesi de yüzde 5.3'e yükseltildi. İlk çeyrek büyümesi yüzde 4.5'te kaldı.

BÜYÜME NÜFUS ARTIŞI VE KAMU HARCAMASINDAN

Geçen yıl sonunda yeni hesaplama yöntemi ve yeni milli gelir serilerine geçildiği açıklanmış ancak, ekonomistler tarafından bu yeni yöntem eleştirilere neden olmuştu. Eleştirilerin odağında verilerdeki uyumun bozulması ve ekonominin bilinenden daha hızlı büyümesinin içinin doldurulamaması vardı. TÜİK'in güncellediği ve yükselttiği büyüme verilerine rağmen 2016'daki yüzde 2.9'luk büyüme hızı hüsran yarattı. Çünkü aynı yıl nüfus hızındaki artış yüzde 1.3 oldu. Türkiye'deki 3 milyonu aşan mülteci nüfusu da dikkate alındığında düşük milli gelir artışının itici gücünün yine hane halkı tüketiminden geldiği gö-

rüldü. Toplam 2.5 trilyonluk cari GSYH'nin 1.5 trilyonunu hane halkı harcamaları oluşturdu. Cari millî gelirden 253 milyar TL artış oldu. Bunun 130 milyar hanelerin tüketiminden, 57.5 milyar devlet harcamalarından, 76.4 milyar yatırım harcamalarından, 4 milyar da stoklardan geldi. İthalat ve ihracat toplamı ise 15.4 milyar negatif etki yaptı.

BÜYÜME DÜŞTÜ BAĞIMLILIK ARTTI

2016'da milli gelir dolar bazında 856.7 milyar dolar oldu. Cari açık ise 32.6 milyar dolar olarak hesaplandı. Ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğü ortamda yüzde 3.8 cari açık verilmesi dikkat çekti. Güncellenen yeni milli gelir serisine

göre Türkiye 2015'te yüzde 6.1 büyümüş görünüyor. 2015'te cari açık 32.1 milyar, milli gelir büyüklüğü de 861.4 milyar dolardı. Buna göre büyüme hızı 3.2 puan, dolar bazlı milli gelir yüzde 0.5 düştüğü halde GSYH/cari açık oranı arttı.

Son çeyrekte ise ekonominin yüzde 3.5 büyümesine karşın cari açık büyümesi son çeyrekte yıldıan yıla yüzde 8 oldu. Son çeyrek milli gelir cari işlemler açığı oranı da yüzde 3.6 olarak hesaplandı. Bu oran ekonominin yüzde 7.4 büyüdüğü 2015'in son çeyreğinde yüzde 3.3 düzeyindeydi.

Yukarıda dikkat çektiğimiz iki gelişme düşen büyüme hızına karşılık ekonominin dış kaynak bağımlılığının arttığını gözler önüne seriyor.

Yatırım artışı inşaattan

TÜİK verilerine göre toplam yatırım harcamalarında yüzde 3 artış yaşandı. Ancak bunun büyük kısmı inşaat harcamalarından geldi. Makine ve teçhizat yatırımlardaki artış yüzde 1.1'de kalırken, inşaat yatırımları yüzde 4.6 yükseldi. Cari fiyatlarla toplam 770 milyar aşan yatırım harcamalarının 432 milyar TL'si inşaatın, 283 milyar TL'si makine teçhizatın oluştu.

Inşaat ve makine teçhizat yatırımlarının ne kadının özel sektör ne kadının devlet kaynaklı olduğuna ilişkin hiçbir verinin açıklanmaması eleştirilere neden oldu.

Kişi başı gelir yeniden 10 bini aştı!

TOPLAM 2 trilyon 590 milyar TL'lik ekonomik büyüklüğün dolar bazında karşılığı 856.7 milyar dolar oldu. Geçen yıla göre dolar bazında 4.6 milyar dolar fakirleşme meydana geldi. 2016 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 32 bin 676 TL, ABD doları cinsinden ise 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı. Eski milli gelir serisinde Türkiye'nin dolar bazlı milli geliri 700 milyar dolar sınırına, kişi başı geliri de 9 bin dolara düşmüştü. TÜİK'in güncellenmesi sonrası Türkiye yeniden 10 bin dolar kişi başı gelir seviyesine ulaşmış oldu!

Başkanlık yoksullaştırdı

AYDINLIK / ANKARA

BÜYÜME verilerine ilişkin açıklamalarda bulunan CHP Genel Başkan Yardımcısı Çetin Osman Budak, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın bu görevde gelmesinden bu yana kişi başı gelirin 12 bin 112 dolardan 10 bin 807 dolara gerilediğini belirtti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın fiili durum dayatması döneminde halkın bin 305 dolar daha yoksullaştığını bildirdi.

TARIM VE HİZMETLER DARALDI

İKTİSADİ faaliyet kollarna göre milli gelir verileri incelendiğinde 2016 yılında tarım sektörü yüzde 4.1 ve hizmetler sektörü yüzde 0.8 küçüldü. Sanayi yüzde 4.5, imalat sanayi yüzde 3.9, inşaat yüzde 7.2 ve gayrimenkul faaliyetleri de yüzde 3.6 büyüdü. Hizmet sektörü daralmasına karşın hane halkı harcamalarında hizmetlere yapılan harcamanın yüzde 4.2 büyümesi dikkat çekti.

Büyümeden memnunar

ISO Başkanı Erdal Bahçivan:

Veriler sanayi sektörünün büyüme konusunda Türkiye ekonomisinin lokomotif olabileceğini gösterdi.

TİM Başkanı Mehmet Büyü-

keksi: İhracatçılar olarak atılım yılı ilan ettiğimiz 2017 yılında ise ihracatlarımızın gayretleri ve hükümetimizin gerek yatırımlara gerek ihracata yönelik vermiş olduğu desteklerle birlikte net

dış ticaretin büyümeye pozitif katkı verdiğine inanıyoruz.

'Bir an evvel ekonomiye dönelim'

BOYUME verilerini değerlendiren Anadolu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan, "Temennimiz, bir an evvel ekonomiye dönelim, yoğunlaşalım" dedi.

AA Muhabiri Sümeyye Dalkılıç'a konuşan Özilhan, "Bir an evvel referandum ve siyasi konular toparlanıp ekonomiye yoğunlaşırsa Türkiye'nin rahatlıkla daha yüksek büyüme rakamlarına ulaşabileceğinin de sinyali. İşsizlik sorununu çözümler yolu, Türkiye'nin yüzde 4-5'leri yakalayacak büyüme trendidir. Mutlu olduk, ama yetersiz" ifadelerini kullandı.

Özel tüketim kaynaklı büyüme beklentiyi aştı

GSYH son çeyrekte yüzde 3.5, yılın tamamında yüzde 2.9 büyüme kaydetti. Büyümeye en büyük katkısı özel tüketim verdi. Kişi başına gelir kur etkisiyle 10.807 dolara geriledi

MEHMET KAYA / ANKARA

Türkiye ekonomisi 2016'da yüzde 2,9 oranında büyüdü. Buna karşılık kur etkisi nedeniyle kişi başı gelir geriledi. TÜİK 2016 yılı GSYH 4. çeyrek ve yıllık verilerini açıkladı. Buna göre 2016 4. çeyrekte yüzde 3,5 büyüme oldu. Yılın tamamındaki büyüme ise yüzde 2,9 olarak gerçekleşti. Beklentiler 2,2 seviyesindeydi. Büyümeyi inşaat ve sanayi sağladı.

Kişi başına gelir de 2016'da 10 bin 807 dolara düştü. 2015'te kişi başına gelir 9 bin 261 dolar olarak açıklanmış, daha sonra endeks hesaplama yöntemi değişikliğiyle 11 bin 14 dolar olarak revize edilmişti.

Cari fiyatlarla üretim yöntemine göre gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) bir önceki yıla göre yüzde 10,8 oranında artarak 2 trilyon 590 milyar 517 milyon TL oldu.

Zincirlenmiş endekse (bir önceki yılın fiyatlarıyla) göre tarım katma değeri yüzde 4,1 azaldı. Sanayi

İktisadi faaliyet kollarına göre büyüme hızları

	Çeyrek dönemler itibarıyla büyüme- 2016;%				Yıllık büyüme (%)	
	I.Ç	II.Ç	III.Ç	IV.Ç	2015	2016
Tarım	-4,3	-4	-6,5	1,3	9,1	-4,1
Sanayi	8,1	6	-0,8	5	5	4,5
İmalat sanayi	7,7	6,3	-2,6	4,4	5,9	3,9
İnşaat	5,4	16	4	3,7	4,9	7,2
Hizmetler	2	0,5	-7,4	1,8	6,6	-0,8
Bilgi ve iletişim	4,8	7,5	2,7	9,1	3,9	6,3
Finans ve sigorta	8,6	13,5	-1,3	8,4	7,7	7,1
Gayrimenkul	4,1	4,6	3	2,7	2,4	3,6
Mesleki, idari ve destek hizmet	7,4	12,9	2,1	1,3	15,3	5,6
GSYH	4,5	5,3	-1,3	3,5	6,1	2,9

sektörünün katma değeri ise yüzde 4,5 oranında arttı. İnşaat katma değeri artışta yüzde 7,2 oranında oldu. Hizmet katma değerinde de yüzde 0,8 düşüş gerçekleşti.

Harcama grupları

Zincirlenmiş hacim endeksine göre hane halkının tüketim harcamaları 2016'da yüzde 2,3 oranında arttı. Hane halkı tüketiminin GSYH içindeki payı yüzde 59,5

oranında gerçekleşti. Yatırımların payı (sabit sermaye oluşumu) yüzde 29,8 olurken, yüzde 3 oranında artarak, büyümeye pozitif katkı verdi. Devletin nihai tüketim harcamalarının payı da yüzde 7,3 artarak katkı sağladı. Buna karşılık ihracatın katkısı olmadı ve yüzde 2 oranında düşerek büyümeyi aşağı çekti. Zincirlenmiş hacim endeksine göre hesaplamada 2016 üç çeyreğinde reviz-

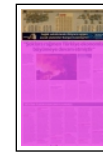
zē yapıldı. Revizeler, toplam GSYH'nin yüzde 0,46'sı kadar oldu.

Gelirlerdeki gelişmeler

GSYH hesapları içinde yer alan, iş-gücü ödemeleri yüzde 22,8 artarken, net işletme artışı/karma gelir yüzde 2,6 oranında yükseldi. İşgücü ödemelerinin gayrisaf katma değer içerisindeki payı 2016 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 33,3 oldu.

4. Çeyrek gelişmeleri

Harcamalar yöntemine göre zincirlenmiş hacim endeksi hesabıyla 2016 4. çeyrekte büyüme, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 3,5 arttı. Dördüncü çeyrekte tarım katma değeri yüzde 1,3, sanayi katma değeri yüzde 5, inşaat katma değeri 3,7, hizmetler katma değeri 1,8 oranında arttı. Dördüncü çeyrekte, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,8 arttı.

"Şoklara rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmiştir"

2016 yılı ekonomik büyümesi beklentilerin oldukça üzerinde, yüzde 2.9 olarak gerçekleşti. Hükümetin ekonomi kurmayları zamanında alınan önlemlerin bu sonuçta etkili olduğunu açıkladılar.

2016 yılı büyümesi beklentilerin oldukça üzerinde 2.9 oranında büyümesi hükümet kanadı, bunu zamanında atılan adımların sonucu olarak değerlendirdi. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, "Şoklara rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmiştir" değerlendirmesini yaptı. Maliye Bakanı Naci Ağbal da "Ekonomi yönetimi olarak uygulamaya koyduğumuz teşvikler, gerçekleştirdiğimiz yapısal reformlar ile küresel konjonktürdeki olumlu seyir 2017 yılında da büyümenin hızlanmasını destekleyecektir" dedi.

Mehmet Şimşek, büyümeyle ilişkin yaptığı açıklamada, 2016 büyümesi birlikte 2002'den bu yana GSYH'nin 2.1 kat arttığını vurguladı. Şimşek yaptığı yazılı açıklamada, olumsuz koşullara rağmen büyümenin sağlandığını ancak potansiyel büyümenin altında kaldığını belirtti. Nisan ayından itibaren işsizliğin düşeceğini belirten Şimşek, alınan önlemlerle 2017'nin tamamında ekonomideki canlanmanın devam edeceğini görüşünü belirtti. Şimşek, ekonominin şoklara direncinin bir kez daha görül-

düğünü belirterek şunları kaydetti: "Büyümemizin kapsayıcı niteliği tüm olumsuz gelişmelere rağmen 2016 yılında da devam etmiştir. Geçen yıl yaklaşık 600 bin kişiye daha ilave istihdam sağlandı. Yarattılan istihdamla rağmen, çalışma çağındaki nüfusumuzun ve işgücüne katılmanın artması işsizliğin yüksek seyretmesine neden olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde başlatılan istihdam seferberliği sayesinde son üç ayda 407 bin yeni istihdam sağlandı. İstihdam seferberliği, Artı İstihdam Programı ve ekonomimizdeki toparlanma

ile birlikte önümüzdeki dönemde işsizliğin kademeli olarak azalmasını bekliyoruz."

Beklenti 2017'de büyümenin hızlanmasında yönünde

Büyüme verilerinin değerlendirilen Maliye Bakanı Ağbal, 2016'da darbe girişimi, turizmdeki daralma ve küresel dalgalanmalara rağmen büyüme sağlandığını vurguladı. Ağbal yaptığı yazılı açıklamada, "Ekonominin sürükleyicisi olan iç talep son çeyrekte ivmelenmiş ve özel tüketim harcamaları yüzde 5.7 artmıştır. Bu dönemde yatırımların yüzde 2 büyümesi de ekonomi görünümüne katkı sağlamıştır. Kamu harcamaları da ekonomik büyümeye pozitif katkı vermeye devam etmiştir. Ekonomi yönetimi olarak uygulamaya koyduğumuz teşvikler, gerçekleştirdiğimiz yapısal reformlar ile küresel konjonktürdeki olumlu seyir 2017 yılında da büyümenin hızlanmasını destekleyecektir. Nitekim 2017 yılı ilk çeyreğinde hem üretim hem de tüketim kanalından gelen öncü göstergeler ekonomiyi ilişkin olumlu sinyaller vermektedir" değerlendirmesinde bulundu.

CHP'Lİ ÖZTRAK: MAKYAJ TUTMADI

CHP Tekirdağ Milletvekili Fahir Öztrak da milli gelirdeki güçlenmeleri "makyaj" olarak nitelendirerek, "Küresel krizden bu yana en düşük büyümenin kaydedildiği 2016'da, kişi başına gelir 10 bin 807 dolara 8 yıl önceki seviyesinin altına indi. Tek adam olma arayışı milletin cebinden 1305 dolar çekip aldı" görüşünü belirtti. Öztrak yazılı açıklamada, "Gelen büyüme oranı 2012-2015 arasındaki makyajsız ortalama büyüme ile uyumlu, buna karşın makyajlı serilerle ciddi bir ayırma içindedir. 2012-2015 arasında eski seriye göre ortalama büyüme yüzde 3.3 iken, aynı dönemde yeni seriyle ortalama büyüme hızı yüzde 6.7'dir. Dolayısıyla 2016 için açıklanan yüzde 2.9'luk büyüme hızı, makyajlı seride, son dört yıl ortalamasının yarısı bile değildir" görüşünü vurguladı.

Faruk Özlü: Büyüme artarak devam edecek

Türkiye'nin son çeyrekte yüzde 3.5 buçuk, 2016'nın tamamında ise yüzde 2.9 oranında büyüme kaydettiğini hatırlatan Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, "Bizim orta vadede revize edilmiş mali program rakamımız 3.2'yd. Türkiye'de siyasi ortamın meydana getirdiği belirsizlik sanayicilerimizin önünü görmemesine sebep oldu. Bu sebeple beklentilerin altında büyümüş olmamıza rağmen bunu büyük bir başarı olarak söylemek gerekir. Türkiye'nin maruz kaldı-

ğ hadiseler her hangi bir ülke maruz kalsa inanın 2.9 büyümeyi, eksi büyüme olur. Geçen sene son çeyrekte büyüme kaydediyoruz yüzde 3 buçuk. Bu ekonominin iyi sinyaller verdiğini gösteriyor" dedi.

Ekonomideki bahar havasının 16 Nisan'dan sonra kendisini iyiden iyie hissettireceğini belirten Özlü, "Bu yılın ilk çeyreğine ait öncü göstergeler de oldukça olumlu geliyor. İnşallah bu büyüme aynı şekilde, hatta artarak devam edecek" diye konuştu.

Gedikli: Her şeye rağmen büyüyoruz

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı Bülent Gedikli de yaptığı yazılı açıklamada, "Bu oranlar 15 Temmuz darbe girişimine ve tüm yurt içi-yurt dışı saldırılara rağmen ekonomimizin temellerinin sağlamlığını bir kez daha gösterirken, kredi derecelendirme kuruluşlarının yayınladıkları raporların siyasi amaçlı olduğunu ortaya koydu. 16 Nisan sonrasında çok hızlı yükseliş ivmesine geçecek olan Türkiye ekonomisi en az %5 büyüme yakalamak durumundadır. Siyasi istikrarın, milli birlik ve beraberliğin mütebbis ruhlu Türk halkının bu rakamları yakalayacağını biliyoruz. Yabancı yerli yatırımcılara 16 Temmuz sabahından beri "güvenin, gelirin" dememizin nedeni de budur. Hükümetimizin aldığı ekonomi tedbirlerinin 2017 2. ve 3. çeyreği rakamlarına yansımaları göreceğiz" dedi. ANKARA - DÜNYA

BÜYÜME İŞ DÜNYASINI UMUTLANDIRDI

İş dünyası, geçen yıl yaşanan tüm olumsuz gelişmelere karşın Türkiye ekonomisinin yüzde 2.9 büyümesinin ülkenin potansiyeli ve dayanıklılığını gösterdiğini ifade etti.

✓ DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan:

2016 yılında dünya genelinde küresel ticaretin daralması, ülkemizde ise yaşadığımız hain darbe girişimi dahil türlü terör olaylarının ülkemiz ekonomisine olumsuz etkilerine rağmen, kişi başı milli gelirimizin 11.000 dolar düzeyinde tutunması ve yıl genelinde GSYH'nin yüzde 2.9 büyümesini oldukça olumlu bir gelişme olarak nitelendiriyoruz. Hangi ülke bunca ağır şartlar altında büyümesini sürdürebilirdi. Hamdolsun, ülkemiz bunu başarmıştır. Fıç şüphesiz bu, ülkemizin karşılaştığı sorunlara karşı, ekonomi yönetiminin aldığı kararların, büyüme rakamlarına olan olumlu etkisini bizlere gösteriyor. İtici güç işlevini üstlenen iç talep artışının ve son çeyrekte ivmelenmiş özel tüketim harcamalarının yanısıra yatırımların da büyüme kaydemiş olması bizim için ayrıca çok önemlidir.

✓ MÜSİAD Genel Başkanı Nail Olpak:

Büyüme rakamlarını memnuniyetle karşıladık. 2.9'luk büyüme, önceki yılın son çeyreğinden itibaren gerek yatırımlar gerek istihdamın artırılması adına alınan ek tedbir ve teşviklerin etkinliğine işaret etmektedir. Bu dönemde birlikte Türkiye'nin yeniden uzun soluklu bir pozitif büyüme sürecine girdiğini inanıyoruz. Her ne kadar yüzde 3.2'lik hedefin bir miktar altırıda kalsa da yüzde 2.9 oranındaki 2016 yılı büyüme oranını önemsiyoruz. Zira Almanya'nın 1.5 ve ABD'nin 1.6 büyüdüğü aynı dönemdeki bu büyüme oranının, başta 15 Temmuz olmak üzere birçok terör saldırısı ve algi operasyonunun gölgeleyemediği başarı bir netice olduğunu düşünüyoruz. Elbette önümüzde yine zorlu bir yıl ve yüzde 4.4'lük bir büyüme hedefi var. Bu oranı yakalayabilmek için yalnızca iç talep destekli büyümeye, dış talepten de gerekli desteği alabilmeliyiz."

✓ TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi:

Gerek küresel ekonomide yaşanan sıkıntılarla gerekse Türkiye'de ve

bölgede yaşanan olumsuz gelişmelere rağmen yıl genelinde yüzde 2.9 büyüme oranı yakalanması önemli. Görüyoruz ki hükümetimizin ekonomiyi canlandırmaya yönelik aldığı tedbirler meyvelerini vermeye başladı. 2017'nin ilk çeyreğinde de bu önlemlerin etkisinin daha yoğun hissedilmesi ile birlikte daha yüksek oranda büyüme yakalayacağız. İhracatçılar olarak atılım yılı ilan ettiğimiz 2017 yılında ise ihracatçılarımızın gayretleri ve Hükümetimizin gerek yatırımlara gerek ihracata yönelik vermiş olduğu desteklerle birlikte net dış ticaretin büyümeye pozitif katkı vereceğini inanıyoruz. Bu sayede çok daha yüksek oranlarda büyüme rakamları kaydedeceğiz. Daha fazla büyüyeceğiz, daha fazla ihracat yapacağız, daha fazla istihdam yaratacağız. İnanıyoruz ki 2017 yılında ekonomimiz potansiyelinin üzerinde bir performans sergileyecek ve 2023 hedeflerine bir adım daha yaklaşıcağız."

✓ İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan:

Ülke ve toplum olarak sanayiyi olan ihtiyacımızın en güçlü örneklerini ve işaretlerini böylesine önemli dönemlerde açıklanan ekonomik

verilerde çok net bir şekilde görmekteyiz. Açıklanan 2016 yılının son çeyrek ve ülkemizin 2016 yılı büyüme verileri, sanayi sektörümüzün büyüme konusunda ülkemizin, ekonomimizin lokomotifini oluşturduğu 2016 yılında göstermiş ve 2017 yılının ilk verileriyle de göstermeyi sürdürmektedir. Gerek istihdamda olan katkımız gerek ihracattaki rolümüz gerekse büyümeyle olan büyük desteğimizle sanayi sektörümüzü birtakım yapıcı teşviklerle de desteklediğimiz zaman, Türkiye'nin umudu ve ışığı olduğunu, olacağını bir kez daha ortaya koymuştur. Sanayiciler olarak bu moral ve motivasyon sürecine olan inancımız tamdır. Bu çeyrekte bu ülkenin sanayicileri olarak Türkiye'nin büyümesine olan desteğimizin 2017 yılında da sürecini düşünmekteyiz."

✓ ASO Başkanı Nurettin Özdebi:

2016 yılının tamamında dış ticaretin büyümeye pozitif katkı vermemiş olmasına rağmen özellikle kamu harcamalarındaki artış ile birlikte önemli bir büyüme oranı yakalanmış görünmektedir. 2017 yılının ilk çeyreğindeki gelişmeleri

incelediğimizde de özellikle şubat ayından itibaren ekonomide bir hareketlilik olduğunu görmekteyiz. Daha yeni açıklanan mart ayı reel kesim güven endeksi ve kapasite kullanım oranları, geçen yılın üzerindeydi. 2017 yılının ilk çeyreğinde kısmi bir iç talep yetersizliği gözlene de OVP'de belirtilen kamu yatırımlarındaki artış ve ihracatın beklenen olumlu etkisi ile 2017 büyümesi, 2016 yılını geride bırakabilecek gibi durmaktadır.

✓ İTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar:

15 Temmuz hainliğine karşı ekonomik anlamda verilmiş en güzel cevabın yüzde 2.9'luk 2016 büyümesidir. En zor şartlarda milletçe ele verecek beklentilerin üzerinde büyülebileceğimizi gösterdik. Türkiye'nin bundan sonra da ihtiyacı olan şey güçlü liderlik, güçlü yönetimidir. 16 Nisan'da sandıktan çıkacak 'evet'lerle Türkiye ekonomisi yeni bir sıçrama zeminine kavuşacaktır.

✓ ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca:

Türkiye'nin büyük sıkıntılara ve darbelerle maruz kalmasından

memnun olanlar, ülkemizin üzerine gelmeye devam etmektedir. Ancak her şeye rağmen ülkemiz kamusu ile özel ile mücadeleyle devam ediyor. Direncimiz kırılmıyor, üretme, tüketme, dış ticarete devam ediyoruz. Çünkü çeyrekte düştüğümüz eksi 1.8'lik büyüme ile yaşanan sıkıntı 4. çeyrekte 3.5'lik büyüme ile yeniden ivmesine kavuştu. Böylece 2016, 2.9'luk bir büyüme ile toparlanmış oldu." Koca, bu sonucun 2017 için son derece önemli bir doping yapacağı aktararak, "Bu tempo bize yeniden hızıza yüzde 5'lik büyüme hedeflerine doğru itecektir. 2017 çok daha iyi bir performans sahnede olacaktır. Böylece beklenen siyasal ve sosyolojik krizlerin de üstesinden gelme imkanı olacaktır."

✓ İTHİB Başkanı İsmail Gülle:

Beklenenin bu kadar üstünde bir büyüme oranı yakalayabilmek, Hükümetimiz ile koordineli çalışan ihracatçılarımız, sanayicilerimiz ve tüm Türkiye'nin başarısıdır. 2016 yılının siyasal ve ekonomik anlamda zor geçen dönüncü çeyreğinde bile büyümenin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi, Türkiye ekonomisi açısından sevindiricidir.

BÜYÜMEDEN İYİ HABER VAR

Maliye Bakanı Ağbal, 2016'da, 15 Temmuz darbe girişimi, turizmde yaşanan daralma, terör saldırıları ve global piyasalardaki dalgalanmalara rağmen ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğünü belirterek, referandum sonrası ekonomide güven ve öngörülebilirliğin artmasının ekonomik görünümü olumlu etkileyeceğini açıkladı. **» 8'de**

'TOPARLANMA HIZLI OLDU'

EKONOMİ SERVİSİ

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, büyümenin beklentilerin üzerinde olduğunu dikkat çekerek, Türkiye ekonomisinin 2016 yılının üçüncü çeyreğinde yaşanan daralmanın ardından, son çeyrekte önemli bir toparlanma gösterdiğini vurguladı. Şimşek, "Toparlanma hızlı oldu ve Türkiye teknik olarak bir resesyona girmedi, bu çok önemli" dedi. Şimşek, yatırım seferberliği noktasında aldıkları

kararların çok önemli olduğunu, yatırımlarda imenin devam edeceğini belirtti.

2016 yılında büyüme hızının yüzde 2.9 seviyesine ulaştığını hatırlatan Şimşek, "2002 yılı GSYH seviyesini 100 kabul edersek, 2016 yılında reel GSYH 214.6 seviyesine yükselmiş, yani 2.1 katına çıkmıştır" diye konuştu.

Şoklara rağmen...

2016 yılının hem küresel hem de yurtiçi konjonktürün

ekonomiyi zorladığı bir yıl olduğunu savunan Şimşek, şunları söyledi: "2016 yılında küresel ticaret finansal krizden bu yana en düşük hızda büyürken; finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmalar gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarını olumsuz etkilemiştir. Diğer taraftan

Rusya ile yaşanan gerginlikler ve artan terör olayları sonucunda azalan turizm gelirleri, hain darbe girişimi ve daralan tarım üretimi de büyümeyi baskılamıştır. Bu şoklara rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmiştir. Hain darbe girişimi şokunu

ekonomimiz çabuk atlattım ve teknik olarak resesyona girmemiştir. Toplam yatırımlar üçüncü çeyrekteki yavaşlamanın ardından yılın son çeyreğinde yeniden ivme kazanmıştır. 2016 yılında toplam yurtiçi talep büyümeye 4.2 puan katkı sağlarken; net dış talep ise 1.3 puan negatif katkı yaparak büyümeyi sınırlamıştır."

Şimşek ayrıca, "Güçlü bir evet" büyümenin tekrar yüzde 4'ün üzerine, ondan sonra da 5'in üzerine çıkacağını söyledi.

ÜRETİM VE TÜKETİMDEN OLUMLU SİNYALLER VAR

Maliye Bakanı Naci Ağbal, 2016'da, 15 Temmuz darbe girişimi, turizmde yaşanan daralma, terör saldırıları ve global piyasalardaki dalgalanmalara rağmen ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğünü belirterek, referandum sonrası ekonomide güven ve öngörülebilirliğin artmasının ekonomik görünümü olumlu etkileyeceğini söyledi.

Ekonominin dördüncü çeyrekte yüzde 3.5 ile beklentilerin üzerinde büyüdüğünü anlatan Ağbal, şunları kaydetti: "Bu, Türkiye

ekonomisinin temellerinin kuvvetli olduğunu gösterecek. Ekonominin sürükleyicisi olan iç talep son çeyrekte ivmelenmiş ve özel tüketim harcamaları yüzde 5.7 arttı. Bu dönemde yatırımların yüzde 2 büyümeye de ekonomik görünüm adına son derece önemli. Tesvikler, yapısal reformlar ve küresel konjonktürdeki olumlu seyir 2017'de de büyümenin hızlanmasını destekleyecek. Nitekim 2017 yılı ilk çeyreğinde hem üretim hem de tüketim kanalından gelen öncü göstergeler ekonomiyi

ilgisin olumlu sinyaller vermekte."

BÜYÜMEDE G20 İÇİNDE TÜRKİYE 'İKİNCİ' SIRADA

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, 2016 yılı büyüme rakamlarına ilişkin, "Her şeyde rağmen son çeyrekte yüzde 3.5 büyüdük. Son çeyrekte bütün AB ülkeleri ve 46 OECD ülkelerinden, Çin hariç G20 ülkelerinden daha hızlı büyüyen ülke olduk" dedi. Zeybekci şöyle devam etti: "Orta Vadeli Program'mızı tutturacağız. Hatta biraz üzerinde olmayı hedefliyoruz. Gerek 15

Temmuz ihaneti, artı gerek Irak'taki gerek Suriye'deki gerekse Rusya ile yaşanan olumsuzluklar ve hala devam eden etkileri ve Türkiye'nin etrafındaki bu ateş çemberi ve Türkiye'ye pompalanmaya devam eden olumsuzluklarla ilgili her şeyi yan yana koyduğumuz zaman inanın Türk sanayisinin, Türk ekonomisinin ve ticaretinin gerçekleştirdiği bu performans, bir Türk mucizesidir."

İŞ DÜNYASI MEMNUN GELECEKTEN UMUTLU

MÜSİAD
Başkanı Nallı Olpac: Büyüme rakamlarını memnuniyetle karşıladık. Türkiye ekonomisinin 2016'da yüzde 2.9 büyümesinin, başta 15 Temmuz olmak üzere birçok terör saldırısı ve algı operasyonunun gölgelemediği başarılı bir netice olduğu düşünüyoruz.

TİM
Başkanı Mehmet Büyükekçi: Görüyoruz ki, Hükümetimizin ekonomiyi canlandırmaya yönelik aldığı tedbirler meyvelerini vermeye başladı. 2017'nin ilk çeyreğinde de bu önlemlerin etkisinin daha yoğun hissedilmesi ile birlikte daha yüksek büyüme yakalayacağız.

İTO
Başkanı İbrahim Çağlar: 15 Temmuz hainliğine karşı ekonomik anlamda verilmiş olan en güzel cevap 2016 yılındaki yüzde 2.9'luk büyüme rakamı oldu. En zor şartlarda milletçe el ele vererek beklentilerin üzerinde büyüdüğümüzü gösterdik.

İSO
Başkanı Erdal Bahçivan: Ülke ve toplum olarak sanayiye olan ihtiyacımızın en güçlü örneklerini ve işaretlerini böylesine önemli dönemlerde açıklanan ekonomik verilerde çok net bir şekilde görmekteyiz. 2017'nin ilk verileriyle de göstermeyi sürdürüyoruz.

EKONOMİ YÜZDE 2.9 BÜYÜDÜ, HALK 207 DOLAR FAKİRLEŞTİ

HORMONLU BÜYÜDÜK

Yılın son çeyreğindeki büyüme hızı Türk ekonomisini kurtardı. Ancak, düşük büyüme ve kur baskısı ile milli gelir 856.8 milyar dolara geriledi, kişi başına gelir ise 10.807 dolara düştü

Ege Cansen:
Suriyeliler olmasaydı yüzde 2'yi geçmezdi

TÜRKİYE İstatistik Kurumu'nun dün açıkladığı büyüme rakamlarını değerlendiren Sözcü Yazarı Ege Cansen, 2016 büyümesinin yüzde 2.9 gerçekleşmesinde Suriyeli göçmenlerin de payının olduğunu vurguladı. "Bu büyümenin faktörlerinden biri Suriyeli göçmenlerin sisteme git gide adapte olmasıdır" diyen Cansen, "Suriyeliler olmasaydı 2016 yılının büyümesi yüzde 2'nin de altında çıkardı" dedi. Bu arada geçen ay Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nce, Türkiye'de bulunan 2 milyon 957 bin 454 Suriyelinin biyometrik verileriyle kayıt altına alındığı açıklandı.

Türkiye ekonomisi yukarı yönlü revizyon ve devletin olağanüstü harcamaları sayesinde 2016 yılında yüzde 2.9 büyüyebildi. Düşük büyüme ve artan kurun etkisiyle milli gelir 861.5 milyar dolardan 856.8 milyar dolara geriledi, kişi başına gelir 10 bin 807 dolara geriledi, vatandaş kişi başına 207 dolar fakirleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2016 yılı 4'üncü çeyrek ve yıllık büyüme verilerini dün açıkladı. Buna göre Türkiye ekonomisi yılın son çeyreğinde yüzde 3.5, yılın tamamında ise yüzde 2.9 büyüdü. Geçen yıl milli gelir cari fiyatlarla bir önceki yıla göre yüzde 10.8 artarak 2 trilyon 590 milyar lira, kişi başına gelir de 32 bin 676 lira olurken, dolar bazında milli gelir yüzde 0.5 geriledi 856 milyar 791 milyon dolara düştü. Aynı şekilde dolar bazında kişi başına gelir de 207 dolar eriyerek 10 bin 807 dolara indi. Böylece kişi başına gelirden 2011 yılının da gerisine düşmüş oldu. 2011'de kişi başına gelir 11 bin 205 dolar düzeyinde bulunuyordu.

BÜYÜMEDE İTİCİ GÜÇ

TÜİK verileri, Türkiye ekonomisinin geçen yıl hormonlu ve devlet desteğiyle büyüdüğünü ortaya koydu. Kamunun özelliikle son çeyrekte yaptığı büyük teşvikler ve harcama-

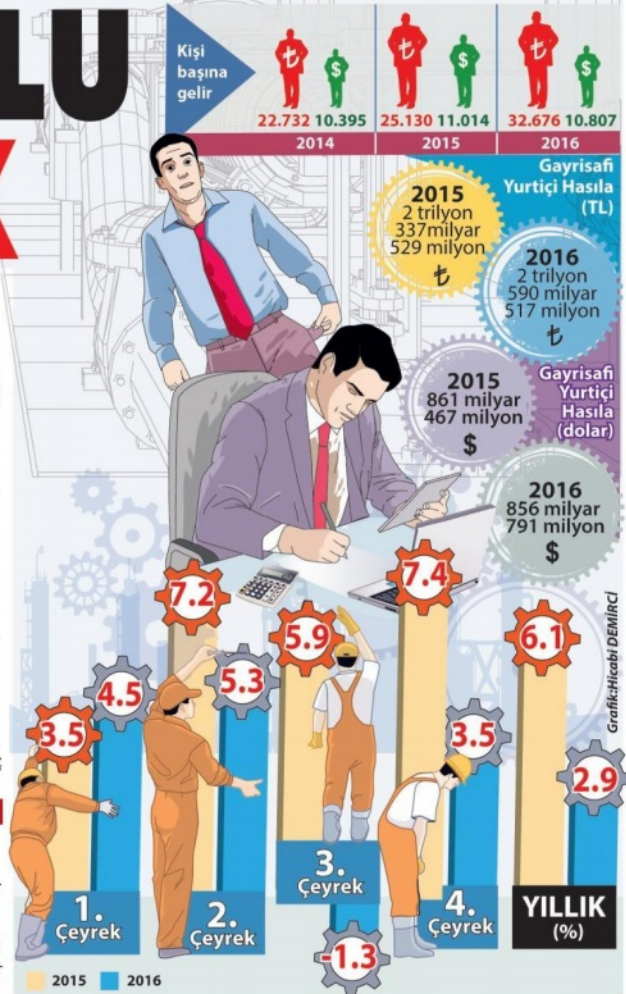

Erdoğan Süzer

lar büyümenin daha zayıf çıkmasını önledi. Ekonomik ve siyasi belirsizliğin etkisiyle hem vatandaşın tüketimi hem de yatırımlar hız kesti. 2015 yılında yüzde 5.5 olan hanehalkı tüketimindeki büyüme hızı 2016'da yüzde 2.3'e, yatırımlardaki artış hızı da yüzde 9.2'den yüzde 3'e geriledi. İhracatın büyüme hızı yüzde 4.2'den yüzde 2'ye düşerken ithalat artışı yüzde 1.7'den yüzde 3.9'a çıktı. Sonuçta büyümede itici güç devlet ve ithalat oldu.

YATIRIMLAR ASKIDA

Tüketim ve yatırımın alt kalemleri de ekonominin sağlıksız büyüdüğünü açıkça ortaya koydu. 2015 yılına göre özel sektörün üretim amaçlı makine teçhizat yatırımını yüzde 18.4'ten yüzde 1.1'e düşürdü. Bu veri, yatırımların belirsizlik nedeniyle ilave yatırımı ve üretimi beklemeye aldığını işaret ediyor. Aynı dönemde inşaat yatırımlarındaki artış hızı ise değişmedi, yüzde 4.6'lık seviyesini korudu. Bu dönemde vatandaşın dayanıklı tüketim mali harcaması yüzde 13.1'den yüzde 3.7'ye, yarı dayanıklı mal harcaması yüzde 6.2'den yüzde 0.6'ya, dayanıksız mal harcaması yüzde 7.2'den yüzde 0.2'ye kadar düştü. Bir tek üretim dışında kalan hizmetler sektöründeki harcamalardaki büyüme yüzde 2'den yüzde 4.2'ye yükseldi.

'MİLLİ GELİR MAKYAJI TUTMADI'

CHP Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak, "Milli gelirden makyaj niteliğindeki güncellemelere rağmen, milletin gelirinin erimeye devam ettiğini" savundu. Öztrak, "Küresel krizden bu yana en düşük büyümenin kaydedildiği 2016'da, kişi başına gelir 10 bin 807 dolara 8 yıl önceki seviyesinin altına indi" dedi. Öztrak yaptığı açıklamada, büyüme rakamlarının "mızrağın artık çuvala sığmadığını" gösterdiğini ifade etti ve yapılan sıra dışı ve izahı güç revizyon-

lara rağmen ana resmin değişmediğini söyledi. Öztrak, "Zaten sıkıntılar içinde olan Türkiye ekonomisi, parlamenter rejimin bekleme odasına alındığı ve fiili tek adamlık yönetiminin uygulandığı son iki yılda, önemli bir irtifa kaybına uğramıştır. Yüzde 2.9 büyüme hızı, küresel krizin yaşandığı 2009'dan bu yana en düşük büyüme hızıdır. Büyüme 2012-2015 arasındaki makyajsız büyüme ile uyumlu, ancak makyajlı serilerle ciddi ayırışma içindedir" dedi.

Faik Öztrak

3 yılda 1.305 dolar yoksullaştık

CHP Genel Başkan Yardımcısı Çetin Osman Budak, kişi başı gelirin hızla gerilediğini söyledi. Budak Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYH) 2016 yılında Türk Lirası bazında yüzde 10.8 artarak 2 trilyon 590 milyar TL'ye çıktığını ancak dolar bazında 861.4 milyar dolardan 856.7 milyar dolara gerilediğini söyledi. Budak, "Tarafların sızması gereken Cumhurbaşkanlığı için meydan meydan gezerik siyaset yapıyor. Millette terörist yaftası vuruyor. 'Kişi başı geliri 11 bin dolara çıkarık' diyordu ama bugün itibarıyla artık bu da çıktı. Milli gelir 11 bin doların altına düştü" dedi. Erdoğan'ın göreve geldiği 2014'te 12 bin 112 dolar olan kişi başı gelirin bugün itibarıyla 1.305 dolar azalarak, 10 bin 807 dolara düştüğünü belirten Budak "Erdoğan'ın fiili durum dayatması döneminde millet 1.305 dolar daha yoksullaştı. Düşüşün hukuk ve demokrasideki gerilemeyle paralel gimesi tesadüf değildir" diye konuştu. Bu arada **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, sanayinin büyümede Türkiye ekonomisinin lokomotifi olabileceğini gösterdiğine dikkat çekti.

Osman Budak

'Resesyona girmedik tedbirler etkili oldu'

BAŞBAKAN Yardımcısı Mehmet Şimşek, ekonominin 2016'da beklenden çok daha iyi büyüdüğünü belirterek, "Toparlanma hızı oldu ve Türkiye teknik olarak bir resesyona girmede, bu çok önemli" dedi. Şimşek, geçmişte darbe girişimleri veya darbe girişimi olduğu dönemlerde ekonominin 3-5 yıl toparlanmadığını ifade ederek, "Dolayısıyla 2016'da toparlanma son derece hızlı. Tüketim ve devletin yatırım harcamaları etkili oldu" dedi.

Mehmet Şimşek

Darbe, turizmde kriz ve teröre rağmen büyüdük

MALİYE Bakanı Naci Ağbal 2016 yılının üçüncü çeyreğindeki daralmanın ardından ekonomi yönetimi olarak alınan kararların etkisiyle ekonominin dördüncü çeyrekte yüzde 3.5 ile beklentilerin üzerinde büyüdüğünü vurguladı. Ağbal, darbe girişimi, turizm sektöründe yaşanan daralma, terör saldırıları ve global piyasalarda oluşan dalgalanmalara rağmen ekonominin yüzde 2.9 büyüdüğü bir yıl olduğunu kaydetti.

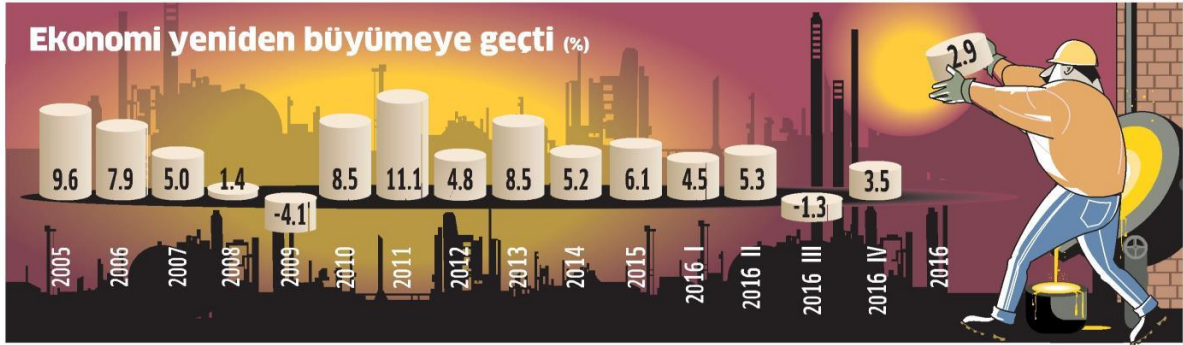

Naci Ağbal

HAINLERE RAĞMEN YÜZDE 2.9 BÜYÜDÜK

Almanya'nın 1.5, ABD'nin ise 1.6 büyüdüğü bir ortamda Türk ekonomisi dünyaya yeni bir mucize daha gösterdi. 15 Temmuz hain darbe girişimi, terör olayları, not indirimleri ve tüm algı operasyonlarına rağmen Türk ekonomisi, beklentileri aşarak son çeyrekte yüzde 3.5, 2016'nın tamamında ise yüzde 2.9 büyüdü.

TÜRK ekonomisi 15 Temmuz darbe girişimi, terör olayları, not indirimleri ve tüm algı operasyonlarının yaşandığı 2016'da beklentileri aşarak yüzde 2.9 büyüdü. Yılın son çeyreğindeki büyüme ise yüzde 3.5 olarak gerçekleşti. Ekonomistler yılın son çeyreğinde yüzde 2.3, 2016'nın tamamında ise yüzde 2.2 büyüme bekliyordu. TÜİK'in açıkladığı verilere göre 3. çeyrekte 7 yıl aradan sonra küçülme yaşayan Türkiye, yukarı yönlü büyüme ivmesine dönüş yaptı. Buna karşın geçen yıl kaydedilen büyümeyle yüzde 3.2'lik Orta Vadeli Program (OVP) hedefine ulaşamadı.

AVRUPA'YI SOLLADIK

Ancak elde edilen bu büyüme, Almanya'nın yüzde 1.5, ABD'nin yüzde 1.6, İngiltere'nin yüzde 1.8, Güney Kore'nin yüzde 2.7 büyüdüğü bir ortamda büyük sürpriz oldu. Türkiye elde ettiği bu büyüme rakamıyla son çeyrekte 23 AB ülkesini sollarken, G20 ülkeleri içinde ise 4. oldu. Uzmanlar, yakalanan büyüme performansında; başta

kredi kartında taksit düzenlemesi ve konut alımıyla ilgili teşvik düzenlemelerinin etkisinin büyük olduğu görüşünde. Uzmanlar TÜİK verilerine göre ekonominin sürükleyicisi olan iç talebin son çeyrekte yükselişe geçerken, özel tüketim harcamalarının da yüzde 5.7 arttığına dikkat çektiler. Bu arada TÜİK, 2016'nın ikinci çeyreğine ilişkin büyüme oranını yüzde 4.5'ten yüzde 5.3'e, üçüncü çeyreğine ilişkin GSYH oranındaki gerilemeyi de yüzde 1.8'den yüzde 1.3'e revize etti.

Başbakan Binali Yıldırım

TÜRKİYE'Yİ KISKANANLAR BÜYÜMEMİZİ İSTEMİYOR

BAŞBAKAN Binali Yıldırım, Kars'ta düzenlediği mitingde, Türkiye'nin 15 Temmuz'a, küresel krize rağmen son çeyrekte yüzde 3.5 büyüme dikkat çekerek, 15 yılda 1 Türkiye'nin 3 Türkiye olduğunu söyledi. Milli gelirin 230 milyar dolardan 800 milyar dolara üzerine çıktığını ifade eden Yıldırım, 15 Temmuz'a, küresel krize rağmen Türkiye'nin son çeyrekte yüzde 3.5 büyüdüğünü belirterek "15 sene içerisinde tüketim bile yapamayan Türkiye savunma sanayinde yerli oranını yüzde 60'a çıkardı. Bu ne demektir? Artık dışarıya savunma araçları, silah, mühimmat için paraları göndermeyeceğiz.

Paralar Kars'ın Batman'ın, Yozgat'ın, Edirne'nin yatırımları için harcanacak" dedi. Yıldırım "Türkiye bugün dünyanın en büyük havalimanını yapıyor. Bu da birilerin rahatsız ediyor. Neden Avrupa hayır diye kendini parçalıyor? Çünkü kiskananlar. Türkiye'nin büyümesini istemiyorlar. İstiyorlar ki; Türkiye kendi işleriyle boğuşsun dursun, gücünü kaybetsin. Onlar da Türkiye ile istedikleri gibi oynasınlar. Yağma yok. Batılılar baktular ki Türkiye para musluklarını kesti, onlara akış durdu para memleketinde kalıyor, başladılar fitne fesat çıkarmaya, tehditlerle millete ayar vermeye. Kars buna boyun eğermi, Türkiye boyun eğermi? Elbette eğmez. Avrupa'da Recep Tayyip Erdoğan diktatör diye manşet atıyorlar. Neden çünkü Erdoğan ülkesinin kaynaklarının hortulanmasına izin vermiyor" diye konuştu.

Kişi başına gelir 10.897 dolar

TÜİK verilerine göre cari fiyatlarla GSYH, 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 10.8 artarak 2 trilyon 590 milyar 517 milyon lira (856 milyon dolar) olarak gerçekleşti. Böylece 2016 yılında kişi başına kişi başına GSYH 2016'da 10 bin 897 dolar olarak hesaplandı. TÜİK'in yeni hesaplama yöntemine geçmeden önce 2015'te söz konusu rakam 9 bin 261 dolar olarak belirlenmişti. Kişi başına GSYH cari fiyatlarla da 32 bin 676 TL oldu.

İş dünyası: Tedbirler meyvесini veriyor

İş dünyası örgütleri, geçen yıl yaşanan tüm olumsuz gelişmelere karşın Türkiye ekonomisinin yüzde 2.9 büyümesinin ülkenin potansiyeli ve dayanıklılığını gösterdiğini belirterek "Uygulamaya konan ekonomik tedbirler meyvесini verdi" dedi. Görüşler şöyle:

- **MÜSİAD Başkanı Nali Olpak:** Büyüme rakamları, alınan ek tedbir ve teşviklerin etkinliğine işaret ediyor. Büyüme, basta 15 Temmuz olmak üzere birçok terör saldırısı ve algı operasyonunun gölgelediği başarılı bir netice oldu.

- **TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi:** Büyüme rakamı Türk ekonomisinin gücünü ve geleceğe ilişkin potansiyelini gösterdi. Hükümetimizin ekonomiyi canlandırmaya yönelik aldığı tedbirler meyvelerini vermeye başladı.
- **ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca:** Bu sonuç 2017 için son derece önemli bir doping yapacak. Bu tempo bizi yeniden hızla yüzde 5'lik büyüme hedeflerine doğru itecek.
- **İTO Başkanı İbrahim Çağlar:** 15 Temmuz hainliğine karşı ekonomik anlamda verilmiş en güzel cevap. En

zor şartlarda millette el ele vererek beklentilerin üzerinde büyülebileceğimizi gösterdik.

- **İSO Başkanı Erdal Bahçivan:** Açıklanan büyüme verileri, sanayi sektörümüzün büyüme konusunda ülkemizin, ekonomimizin lokomotif olabileceğini 2016 yılında göstermiştir ve 2017 yılının ilk verileriyle de göstermeyi sürdürmektedir.
- **BTSO Başkanı İbrahim Burkay:** Büyüme rakamları, Türkiye ekonomisinin potansiyelini gösteriyor. Belirsizliklerin ortadan kalkmasıyla birlikte Türkiye, çok daha yüksek bir

büyüme performansı yakalayacak.

- **Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu:** Ülke olarak geçen yıl oldukça sıkıntılı günler geçirmemiz rağmen yılı yüzde 2.9 oranında bir büyüme ile kapatmış olmamız Türkiye'nin potansiyelinin ne kadar yüksek olduğunu gösteriyor.
- **Anadolu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan:** Bu, Türkiye'nin krizlere dayanıklı bir yapısı olduğunu gösteriyor. Bu, bir an evvel referandum ve siyasi konular toparlanıp ekonomiye

yoğunlaşılırsa Türkiye'nin rahatlıkla daha yüksek büyüme rakamlarına ulaşabileceğini de sinyal.

- **Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akın:** Dolar yükselmesi olmasın rağmen kişi başına düşen milli gelirin 10 bin doların üzerinde seyretilmesi sevindirici.
- **Albayrak Holding Üst Yöneticisi (CEO) Ömer Bolat:** Hükümetin ekonomide aldığı tedbirler 4. çeyrekte etkisini göstermeye başladı. 2017 yılında insallah çok daha olumlu ve yüksek bir büyüme gerçekleştireceğine inanıyoruz.

Büyüme sevinci

**Türkiye en çetin
geçen yılda bile
beklentileri
aşıp 2,9
büydü**

■ Ekonomi geçen yılın son çeyreğinde yüzde 3,5, yıl tamamında yüzde 2,9 büyüdü. GSYH 10,8 artarak 2 trilyon 590 milyar 517 milyon liraya çıktı. **6'DA**

15 Temmuz darbe girişimi, dengeleri sarstı, Rusya ile yaşanan uçak krizi ihracat ve turizm vurdu, teröristler hep birlikte saldırınca dolar yükseldi, kredi notu düştü ama Türkiye yüzde 2,9 büyümeyle bütün dünyayı şaşırttı...

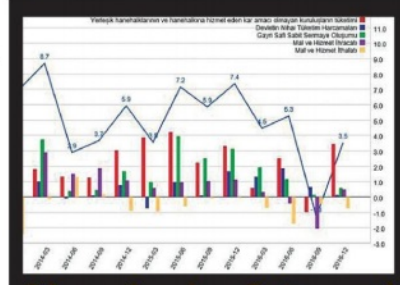
Türkiye, bütün olumsuzluklara rağmen, 2016 yılında, yüzde 2,3 olan beklentilerin çok üzerinde, yüzde 2,9 büyüdü. 15 Temmuz darbe girişimi, birçok terör örgütünün iş birliği ile yapılan saldırılar, Rusya ile yaşanan uçak krizinin turizm ve ihracatı olumsuz etkilemesi, döviz artışı ve siyasi not indirilmelerine rağmen son çeyrekte yüzde 3,5, yıl tamamında yüzde 3,5 büyüyen Türkiye, bütün dünyaya da güç gösterisi yapmış oldu. Üretim yönlemine göre cari fiyatlarla Gayrisafi Yurtiçi Hasıla, 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10,8 artarak 2 trilyon 590 milyar 517 milyon lira olarak gerçekleşti. Sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 4,5 olurken, inşaat sektörünün katma değeri yüzde 7,2 olarak hesaplandı. Hane halkı harcamaları yüzde 2,3 artarken, ihracatta yüzde 2,3 azalma, ithalatta yüzde 3,2 artış görüldü. Yaşanan büyüme neticesinde kişi başına düşen gelir, 32 bin 576 lira (10 bin 807 dolar) olarak hesaplandı. Bu değer 2015'te 25 bin 130 lira (9 bin 261 dolar) olarak belirlenmişti.

YAZIN %7'Yİ GÖRÜRÜZ

Ekonomistler, tahminlerin çok üzerinde gerçekleşen büyümenin, önümüzdeki dönemde daha yüksek performansla süreceğini dile getirdi. AA Finans Analisti ve Ekonomisti Haluk Bürümcekçi, büyümenin beklentilerin üzerinde gelmesinin, beklentilerin yukarı doğru revize edilmesini beraberinde getireceğini belirtirken, sanayinin lokomotif olarak öne çıkmasının önemine dikkat çekti. Ziraat Bankası Ekonomisti Bora Tamer Yılmaz, iç talebin, alınan mali, parasal ve makro tedbirler sayesinde 15 Temmuz sokunun hızla atlatıldığını, her şeye rağmen Türkiye'nin yüzde 4 üzeri büyüme trendinden kopmadığını dile getirdi. Yaz aylarında büyümenin yüzde 5'in üzerine çıkacağını, yüzde 6-7 artışının mümkün olduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Bülent Gedikli de yükselmiş ivmesine devam edecek olan Türkiye'nin en az yüzde 5 büyüme rakamını yakalamak durumunda olduğunu dile getirdi.

ZEYBEKÇİ: 46 OECD ülkesi arkamızda kaldı

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, 2016 büyüme rakamlarına ilişkin açıklamalarında "Her şeye rağmen son çeyrekte yüzde 3,5 büyüdük. Bu rakamla Avrupa Birliği ülkeleri ve 46 OECD ülkesinden, Çin hariç G20 ülkelerinden daha hızlı büyüdük" dedi. Bunların güçlü iktidarla yapıldığını, koalisyon uğruna hükümet kurma vaadi olarak verilen "Kim ne veriyorsa ben 5 fazlasını veriyorum" gibi sözlerin geride kaldığını söyleyen Zeybekçi, "Türkiye'de yarımadaya 90-95 yaşında emekli edildi. O zaman sosyal güvencü ağı 4,5-5 trilyon liraya ulaştı. Şimdiki toplam bütçemizin 8 katı. Senden, benden, bizim cebimizden gitti. Bu büyümeyi ise güçlü iktidar sağladı" dedi.

Dinamizmin göstergesi

Grafik, büyümeyi etkileyen faktörleri gösteriyor. Buna göre, iç talep ve özel tüketimin büyüme yüzde 3,7 katkı sağladığı görülüyor. Otomobil ve konut satışları, iç tüketimin lokomotif olurken, ihracatın etkisi yüzde 2,6'ya düşerken imza kansası da kurdele artırların ithalata azaltılması, ihracatı yukarı yönde destekledi. Kamu yatırımları da yine büyümeye önemli katkı veren unsur oldu.

MEHMET ŞİMŞEK: Üst gelir grubuna yüksелеceğiz

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, her şeye rağmen Türkiye ekonomisinin büyüme devam ettiğini, hain darbe girişiminin şokunu çabuk atlatan Türkiye'nin resesyona girmediğini, toplam yatırımların 3. çeyrekteki yavaşlamanın ardından yeniden ivme kazandığını ifade etti. 2016'nın son çeyreğindeki yüzde 3,5'lik büyümenin, 2017'nin kalan döneminde de devam etmesini beklidiklerini söyleyen Şimşek, şunları söyledi: Geçen yıl 600 bin kişiye daha ilave istihdam sağlandı. Buna rağmen işsizlik oranı yüksek. Başlattığımız ihracat ve istihdam seferberliği ekonomiyi ivme kazandıracak. Dış talep de 2017 yılında büyümeyi destekleyecek. 2000'li yılların başından itibaren aldığımız tedbirler, alt gelir grubundaki ülkemizi alt ve orta gelir grubundan 'üst orta' gelir grubuna yükseltmiştir. Hedefimiz üst gelir grubu ülkeleri arasında olmaktır. Enflasyon da yılın ikinci yarısından itibaren tek haneye düşecek. Elbette hedefimiz yüzde 5'in altı."

ARTIŞ DA VAR
İhracatçıya ışık hiziyle destek sağlanacak

■ Türkiye'ye 2016 yılında 143,8 milyar dolar döviz kazandıran ihracatçılar, Ekonomi Bakanlığı tarafından verilen devlet desteklerine artık çok daha hızlı ulaşabilecek. İhracatçılara bu yıl verilecek desteği 1 milyar liradan 3 milyar liraya çıkaran hükümet, yabancı katılımının yoğun olduğu 19 fuan destek kapsamına aldı. Fuar destek listeli mileri genel fuarlar için 50 bin, sektör fuarları için 75 bin ve prestijli fuarlar için 250 bin lira oldu. E-ticaret sitelerine üyelikler yeni dönemde destek kapsamına alınırken, küresel tedarikçilerden iyi niyet mektubu getirenler serifikasyon, belge, yazılım, eğitim, test, yeni makine yatırımı, ekipman alma, ofis ve depo giderlerinde de desteklenecek.

Hükümetin aldığı tedbirlerin meyvesi

M. Büyükeksi
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükeksi: Görüyoruz ki hükümetimizin ekonomiyi canlandırma-ya yönelik aldığı tedbirler meyvelerini vermeye başladı. Yaşadıklarımızın 10'da biri başka bir ülkede yaşansa, o ülkenin toparlanması belki yıllar sürerdi ama biz toparlanmamızı bildik. Rakamlar, ülkemizin geleceğine yönelik tereddütlere en güçlü cevaplar. Bu yılın ilk çeyreğinde de beklentilerin üzerinde büyüyeceğiz.

Dünya devlerini geride bıraktık

Nail Olupak
MÜSAD Genel Başkanı Nail Olupak: Almanya'nın yüzde 1,5, ABD'nin yüzde 1,6 büyüdüğü dönemde, 15 Temmuz ve birçok terör saldırısıyla ağır operasyonunun gölgeleyemediği başarıları bir netice bu rakam. Önümüzde yüzde 4,4'lik bir büyüme hedefi var. Bu orana ulaşmak için iç talep yetmez, dış talepten de gerekli desteği alabilmeliyiz.

Güçlü liderlikle sıçrama yaparız

Ibrahim Çağlar
İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Ibrahim Çağlar: En zor şartlarda millette el ele verecek beklentilerin üzerinde büyüyebileceğimizi gösterdik. Türkiye'nin bundan sonra da ilhamı olan şey güçlü liderlik, güçlü yönetimdir.

Bu tempoyla biz %5'i yakalayacağız

Mustafa Koca
ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca: Türkiye kamusuyula özelleyle mücadele ediyor. Disiplinimiz kalmıyor; üretme, tüketme, dış ticarete devam ediyoruz. 2017 performansına daha iyi olacak. Bu tempo bizi yeniden yüzde 5'lik büyüme hedeflerine doğru itecektir.

Sanayi Türkiye'nin lokomotifi olacak

Erdal Bahçivan
İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan: Veriler sanayi sektörünün büyümede ekonominin lokomotifini olabileceğini gösterdi. İstihdam katkımızın yanı sıra ihracattaki rolümüzü artıracacağız. Sanayi, teşviklerle desteklendiginde ülkenin umut ışığı olacağını gösterdi.

Güven arttıkça daha da hızlanacağız

N. Özdebir
ASO Başkanı Nurettin Özdebir: 2016'nın son çeyreği çıkışın işaretlerini veriyordu. Bu yıl gübhat verileri de çok iyi. 2017'nin ilk çeyreği kamu yatırımları ve ihracatta beklenen olumlu katkı geldi. Martta tüketici güveni de arttı. Bütün bunlar 2017 büyümesini 2016'nın çok üzerine taşıyor.

EKONOMİ

Piyasaya 2.9 morali

Türkiye ekonomisi
darbe girişimi,
turizmde daralma
ve teröre rağmen
son çeyrekte yüzde
3.5 büyüdü. Yıllık
büyüme 2.9 oldu.
» Sayfa 9

DARBE GİRİŞİMİ SONRASI 2016'NIN 3. ÇEYREĞİNDE KÜÇÜLEN TÜRKİYE, SON ÇEYREKTE % 3.5 BÜYÜDÜ

Şoku çabuk atlattık

Türkiye, 2016'da yaşanan darbe girişimi, terör olayları ve turizmdeki küçülmeye rağmen yüzde 2.9 ile beklentilerin üzerinde büyüdü | Ekonomik büyümeyi halkın tüketimi tetikledi. ÖTV artışı öncesi otomobil satışlarının öne çekilmesi ve konut kampanyaları etkili oldu

Türkiye ekonomisi, geçen yıl yaşanan şokları çabuk atlattı. Darbe girişimi, turizmde yaşanan daralma, terör saldırıları ve global piyasalarda oluşan dalgalanmalara rağmen gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) beklentilerin üzerinde çıktı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye geçen yıl yüzde 2.9 büyüdü. Son çeyrekte büyüme hızı yüzde 3.5 olarak gerçekleşti. Ekonominin 2016'da yüzde 2.2, yılın son 3 aylık döneminde de 2.3 büyümesi bekleniyordu.

Büyümeyi hanehalkının sırtladığı görüldü. 2016'nın son çeyreğinde ÖTV artışı öncesi otomotivde öne çekilen talep ve konut satış kampanyaları ekonomiyi tetikledi.

OVP hedefi tutmadı

TÜİK'in verilerine göre, üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYİH, 2015'e göre yüzde 10.8 artarak 2 trilyon 590 milyar 517 milyon lira (856 milyar 791 milyon dolar) oldu. 2015'te GSYİH'nin toplam büyüklüğü 2 trilyon 337 milyar 530 milyon lira (861 milyar 467 milyon dolar) olarak kayıtlara geçmişti.

Böylelikle 27 çeyrek sonra 2016'nın üçüncü çeyreğinde frene basan GSYİH, 4'üncü çeyrekte tekrar yukarı yönlü imne yakaladı. Buna karşın yüzde 3.2'lik Orta Vadeli Program (OVP) hedefine ulaşamadı.

Vatandaş sırtladı

HANEHALKI nihai tüketim harcamaları 2016'nın son çeyreğinde yüzde 5.7 arttı. 2016 toplamında büyüme hızı yüzde 2.3'ü buldu. Hanehalkı tüketim harcamalarının GSYİH içindeki payı yüzde 59.5 oldu. Geçen yıl devletin nihai tüketim harcamalarının GSYİH içindeki payı yüzde 14.7, sabit sermaye oluşturma payı yüzde 29.8 olarak kayıtlara

geçti. Bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksinde göre, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 7.3, gayrisafi sabit sermaye oluşumu yüzde 3 arts gösterdi. Bankacıların yaptığı hesaplamaya göre 2016'da büyümeyi yurt içi tüketim 1.4 puan, devletin harcamaları 1 puan, sermaye oluşumu 0.9 puan, stok değişimleri 1 puan yükseltirken, net ihracat 1.5 puan aşağı çekti.

Bu hızla % 5'in üzerine çıkarız

BASBAKAN Yardımcısı Mehmet Şimşek, Türkiye ekonomisinin 2016'da beklenenden çok daha iyi büyüdüğünü belirterek, "Şokların, darbelerin olduğu bir dönemde toparlanma son derece hızlı oldu" dedi. Şimşek, büyüme rakamlarını şöyle değerlendirdi: "Ekonomide toparlanma çok geniş boyuttu, hanehalkı ve devletin tüketimi ile yatırımlardaki artış önemli. Türkiye teknik olarak resesyona girmede. Alanın terdihinin etkisi güçlü oldu. Bu yılın ilk çeyreğinde büyüme ilmi, veriler de onu gösteriyor. İkinci çeyreğin ortasında itibaren büyük ihtimalle toparlanma hızlandı. Anayasa değişikliğinin kabulü ve ilave reformlarla Türkiye tekrar yüksek büyüme patikasına girecek. Yılın ilk 4 ayında referandum ve diğer belirsizliklerin etkisiyle büyüme bir miktar yavaşlık gördü. İnşaatın ki büyüme tekrar yüzde 4'ün üzerine, ardından da yüzde 5'in üzerine çıkar."

Darbe olmasaydı % 4.5 büyürdük

BİLİM, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, "15 Temmuz olmasaydı, geçen yıl Türkiye'nin büyümesi yaklaşık yüzde 4.5 olacaktı. Buna söyleyebiliriz. Ortaya çıkan rakam yüzde 2.9 yani 4.5 nere, 2.9 nere. Dolayısıyla 15 Temmuz'un ekonomimize verdiği zararın bilançosu aslında bu büyüme oranlarına görülüyor" dedi. Son çeyrekte yüzde 3.5'e büyüme kaydedtiklerini vurgulayan Özlü, şöyle devam etti: "Bu büyüme rakamları Türkiye için yeterli rakamlar değil ancak geçtiğimiz yıl yaşanan hadiseleri hatırlarsak Türkiye ekonomisinin aslında muazzam bir başarıya imza attığını söyleyebiliriz."

İnşaat yüzde 7.2 büyüdü

TÜİK verilerine göre gayri-safı yurt içi hasılaya oluşturulan faaliyetler incelendiğinde, 2016 yılında tarım sektörü yüzde 4.1 küçüldü. Sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 4.5, inşaat sektörünün toplam katma değeri yüzde 7.2 artış gösterirken, hizmetler sektörünün yüzde 0.8 daraldığı görüldü.

Otomobil ve konut satışı doping oldu

VAKIFBANK, GSYH verileriyle ilgili notunda otomotivde ÖTV zammı öncesi artan talebin desteğinin iç talebe yansımalarının büyümeye olumlu katkı yaptığını, kamunun desteğiyle inşaat sektöründeki yatırımların hızlanmasının da son çeyrekte büyümeye katkıda bulunduğunu belirtti. Analistler, "Geçtiğimiz çeyrekte daralan tarım, sanayi ve hizmetler ana sektörlerinin bu çeyrekte toparlanma gösterdiği ve özellikle inşaat sektörü-

nün öncülüğünde sektörlerin büyüme-yi pozitif katkı sağladığı görülüyor" değerlendirmesini yaptı. Vakıfbank'ın notunda şunlar yer aldı: "Önümüzdeki dönemde ekonomiyi canlandırmak adına dayanıklı tüketim mallarına getirilen KDV indiriminin yanı sıra Kredi Garanti Fonu (KGF) kapsamında alınan önlemlerle yılın son çeyreğinde yakalanan pozitif büyümenin yılın ilk yarısında da devam etmesi muhtemel görünüyor."

2016 TOPLAM GSYH 856.7 \$ MİLYAR	KİŞİ BAŞI MİLLİ GELİR 10.807 \$	İÇ TÜKETİMİN PAYI % 59.5	KAMU HARCAMASI ARTIŞI % 7.4

1.546 dolar zenginleştik

2016'DA GSYH cari fiyatlarla kişi başına milli gelir 32 bin 676 TL, dolar cinsinden de 10 bin 807 olarak hesaplandı. 2015'te söz konusu rakam 9 bin 261 dolar olarak belirlenmişti. Orta vadeli programda hedef 9 bin 243 dolardı.

OECD'NİN EN HIZLISIYIZ

EKONOMİ Bakanı Nihat Zeybekci, 2016 yılı büyüme rakamlarına ilişkin, "Her şeye rağmen son çeyrekte yüzde 3.5 büyüdü. Son çeyrekte bütün Avrupa Birliği ülkeleri ve 46 ülkeli OECD ülkelerinden, Çin hariç G20 ülkelerinden daha hızlı büyüyen ülke olduk. Türkiye bunu, 2016'daki 15 Temmuz ihanetine rağmen tek başına güçlü iktidarla yaptı" dedi.

Finans dünyası şaşkına döndü

BASBAKAN Yardımcısı Nurettin Canikli, büyümeyle ilgili Twitter üzerinden şu açıklamaları yaptı: "Türkiye ekonomisinin güçlü büyüme performansını 2016 yılının son çeyrek rakamı ile teyit edildi. Yüzde 3.5'lik güçlü büyüme, iç ve dış talebi artıran tedbirler ile piyasalardan iktidare problemli oluşumunu engelleyen tedbirlerin sonucudur. 2016'nın üçüncü çeyreğindeki daralmadan sonra hiçbir uluslararası finans kuruluşu son çeyrekte böyle yüksek büyüme beklemiyordu. Türkiye ekonomisi şartlarına devam edecek. 2017 büyüme tahminleri yukarı yönlü revize edilecek. 2017'de yüzde 4'ün üzerinde büyüyeceğiz. Yüksek büyüme istisiz rakamlarını da ikinci yarıdan itibaren rakamları göreceğiz. Bu aydan itibaren ihracatın büyüme üzerindeki net katkısı belirgin hale gelecek."

Sanayici umutlandı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yürütme Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, verilerin sanayi sektörünün büyüme konusunda Türkiye ekonomisinin lokomotif olabileceğini gösterdiğine dikkat çekti. Bahçıvan, şunları söyledi: "Gerek istihdamda olan katımız, gerek ihracattaki rolümüz gerektire büyüme olan büyük desteğimize sanayi sektörümüzün bir takım yapıci teşviklerle desteklenmesi zaman Türkiye'nin umudu ve ışığı olduğunu, olacağını bir kez daha ortaya koydu. Sanayiciler olarak bu moral ve motivasyonun devam etmesine olan inancım tamdır. Bu çerçevede bu ülkenin sanayicileri olarak Türkiye'nin büyümesini olan desteğimizin 2017'de süreceğini düşünmekteyiz."

Revizyonla eksiden artıya

yapılan revizyonlar dikkate alındığında, 2016'nın üçüncü çeyreğinde büyüme hızı yüzde 3.5'ten önceki çeyrek dönemi için daha önce yüzde 1.8 olarak açıkladığı daralma verisini ekisi yüzde 1.3'e revize etti. Bunun yanı sıra sektörlerde

	3. çeyrek (%)	3. çeyrek revize (%)	4. çeyrek	2016 yılı
İnşaat	1.4	4	3.7	7.2
Hizmetler	-8.4	-7.4	1.8	-0.8
Sanayi	-1.4	-0.8	5	4.5
Tarım	-2.7	-6.5	1.3	-4.1
İmalat	-3.2	-2.6	4.4	3.9

Büyümede Avrupa'yı TÜRKİYE EKONOMİSİ YÜZDE 2,9 BÜYÜDÜ **ikiye katladık**

■ 15 Temmuz ihaneti ve birçok terör olayına maruz kalan Türkiye, ekonomide geçen yıl yüzde 2,9 büyüdü. Beklentilerin üzerindeki büyümeyle AB ortalamalarını ikiye katladı. Başbakan Yardımcısı Şimşek, "Güçlü bir 'evet' çıkarsa 2017'de de önümüzü göreceğiz" dedi. **06**

GSYH 2016'DA YÜZDE 2,9 İLE BEKLENTİLERİN ÜZERİNDE

Avrupa'nın iki katı büyüdü

Başta 15 Temmuz olmak üzere birçok terör olayına maruz kalan Türkiye, buna rağmen ekonomik büyümedeki istikrarını bozmadı. **2016'da piyasa beklentilerinin üzerinde GSYH'sini %2,9 artıran Türkiye ekonomisi, AB ve Avro Bölgesi ortalamalarını ikiye katladı.** Ekonomistler hükümetin sağladığı teşvik ve tedbirlerle 2017'deki büyümenin çok daha iyi geleceğini belirtiyor.

BÜYÜME RAKAMLARI AÇIKLANDI

Yatırımların artması önemli

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, "İtici güç işlevini gören iç talep artışı ve son çeyrekte ivmelenmiş özel tüketim harcamaları yanı sıra yatırımların da büyümesi bizim için ayrıca çok önemli" dedi.

İhtiyaççının lider bir yönetimi

İTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar, 15 Temmuz'a ekonomik anlamda en güzel cevabın verildiğini belirtti. Çağlar, "Türkiye'nin ihtiyaççı olan şey güçlü liderlik, güçlü yönetimidir" diye konuştu.

Sanayi lokomotif olacaktır

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, sanayinin Türkiye ekonomisinin lokomotif olabileceğini söyledi. Bahçivan, "Sanayiciler olarak bu moral ve motivasyonun süreceğine inanıyoruz" dedi.

Güçlü 'Evet'le büyüme coşar

Albayrak Holding CEO'su Ömer Bolat, 16 Nisan'da çıkacak güçlü 'Evet'le, iç tüketim ve ihracattaki artışın sanayi ve tarımdaki üretim artışıyla birlikte 2017'de çok daha iyi büyüme getireceğini söyledi.

Türkiye gücünü gösterdi

Zorlu Holding Başkanı Ahmet Zorlu, 2016 büyümesiyle Türk ekonomisinin krizlere karşı güçlü duruşunu gösterdiğini söyledi. Zorlu, "Tüm bunlar başka ülkede yaşansa ydi toparlanma yıllar alırdı" dedi.

EKONOMİ SERVİSİ-İSTANBUL

Türkiye ekonomisi, başta 15 Temmuz darbe girişimi olmak üzere yaşanan terör olaylarının dünyada neden olduğu kriz algısına rağmen 2016'da iç talepteki artışla piyasalardaki beklentilerin üzerinde yüzde 2,9 büyüdü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2,9 arttı. 2016 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre artış da yine beklentileri aşarak yüzde 3,5 gerçekleşti. Türkiye'nin 2016'da elde ettiği yıllık büyüme oranı dünya ekonomisine yön veren ekonomilerin çoğundan daha iyi geldi. Geçen yıl yüzdelik oranda Güney Kore 2,4, Hollanda 2,1, Almanya 1,9, İngiltere 1,9, Japonya 1,6, ABD 1,6, Fransa 1,1 ve İtalya 0,9 büyürken; Rusya 0,2, Brezilya ise 3,2 küçülmeye yaşadı.

AVRUPA'DA EN BÜYÜK ALTINCI EKONOMİYİZ

Büyüme oranlarını değerlendiren Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, bu haliyle Türkiye'nin, dünyanın en büyük 17'nci ve Avrupa'nın da en büyük 6'ncı ekonomisi konumunda

olduğuna dikkat çekerek, "2016 yılındaki ekonomik büyüme performansımız, birçok gelişmiş ülke grubu ortalamasının da oldukça üzerindedir. Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin de 19'undan daha hızlı senelik büyüme oranı ortaya koyduk" dedi. Türkiye'nin söz konusu dönemde hem AB ortalamasının (%1,5) hem de Avro Bölgesi ortalamasının (%1,3) üzerinde büyüdüğünü işaret eden Zeybekci, Türkiye'nin, OECD ortalamasının da (%1,7) üzerinde bir performans ortaya koyduğunu ifade etti.

İSTIKRAR DEVAM EDİYOR

Ekonomiyi büyütmeyle yönelik Hükümet hem bireysel tüketici hem de şirketlere yönelik kredileri canlandırmak için bazı önlemler alırken, KGF'nin de desteğiyle KOBİ'lerin kredilere daha kolay ulaşmasını öni açıldı. Yine bölgeler bazında güçlenen yatırım teşviklerinin yanı sıra KDV ve ÖTV'nin birçok dayanıklı tüketim eşyasında sıfıra çekilmesi veya indirilmesi de üretimi ve iç piyasayı hareketlendirecek diğer tedbirler oldu. Bu gelişmelerin 2017 büyümesine olumlu katkı

yapmasını bekleyen ekonomistler, turizm gelirlerinde geçen yıl görülen negatif etkinin bu yıl pozitif dönecek olmasının yanında KGF tedbirleri gibi devletin iç talebe sağladığı her türlü desteğin kamu harcamaları olarak büyüme katkı yapacağını ve bunun da 2017 büyümesinin 2016'ye göre daha hızlı olacağını öngördü.

BU YIL %4 BÜYÜME OLUR

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, özellikle 17 Nisan'dan itibaren belirsizliğin azalacağını, yatırım, ihracat ve istihdam seferberliğinin ekonomiye ivme kazandıracığını söyleyerek, "Dış talep de 2017 yılında büyümeyi destekleyen diğer bir faktör olacaktır" dedi. Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli de yüzde 3,5'lik güçlü büyümenin, iç ve dış talebi artıran tedbirlerle piyasaların likidite problemi oluşumunu engelleyen tedbirlerin sonucu olduğunu söyleyerek, "2017'de %4'ün üzerinde büyüyeceğiz" dedi. Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan da, şöyle konuştu: "Ülkelerinde hiçbir sıkıntı yaşamayan Avrupa ülkelerine bakan aşağı yukarı 1,5 büyüdüler. İşte bizim farkımız. Biz büyüme, güçlenmeye Allah'ın izniyle devam edeceğiz."

Ana sektörler toparlandı

Vakıfbank'ın 2016 büyümesine ilişkin değerlendirmesinde otomobile ÖTV zammı öncesi artan talebin iç talebe yansımalarının büyüme katkı yaptığı vurgulandı. Kamu desteğiyle inşaattaki yatırımların hızlanmasının da son çeyrekte büyüme artırdığı belirtilen nota, "Geçtiğimiz çeyrekte daralan tarım, sanayi ve hizmetler ana sektörlerinin bu çeyrekte toparlanma gösterdiği ve özellikle inşaat öncülüğünde büyüme pozitif katkı sağladığı görülüyor" denildi. Yatırım Finansman Başkanlığı Can Uz ise, "Bu yılki büyüme hikayesini hem hanehalkı harcamalarının hem de ihracat tarafının yazacağını ve büyümenin %3,5'in altına inmeyeceğini düşünüyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

İç tüketim belirleyici

TÜİK verilerine göre 2016 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 32.676 TL, 10.807 dolar olarak hesaplandı. Öte yandan TÜİK 2016 yılı 3. çeyrek için daha önce %1,8 olarak açıkladığı daralmayı %1,3 daralma olarak revize etti. GSYH 3. çeyrekte başta FETÖ darbe girişimi ve terör olayları olmak üzere küresel ticarete zayıflama, gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarında azalma ve jeopolitik gerginlikler ile daralırken, piyasa beklentileri 2016 genelinde büyümenin %2,2 ile 2,3 arasında olacağını öngündü. Öte yandan hesaplamaya göre 2016'da büyüme yurt içi tüketim 1,4 puan, devletin nihai tüketim harcamaları 1 puan, sermaye oluşumu 0,9 puan, stok değişimleri 1 puan yukarı çekerken, net ihracat 1,5 puan aşağı çekti.

BELEDİYE

BİZİM GAZETE /Serdar Sönmezürk

YEPGEM'le yenilikçi projeler hayata geçiriliyor

Fatih Belediyesi, girişimci beyinlere gerekli ortamın sağlanması ve desteğin verilmesi için Yenilikçi Projeleri Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeleri hayata geçiriyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen projelerin tanıtım toplantısında konuşan Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Bizim buradaki temel hedefimiz, ülkenin dönüşümü ve gelişimine katkıda bulunacak, bu tür çalışmaların tarihinin kazılı sayılarında unutulmamasını sağlamaktır."

Bu beyinlerin, bu girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli ortamın sağlanmasıyla" dedi.

Fatih Belediyesi öncülüğünde hayata geçirilen Yenilikçi Projeleri Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeler hayata geçiriliyor.

100'ün üzerinde başvurusunun olduğu proje kapsamında Fatih Belediyesi desteklenmede 30 proje, YEPGEM çerçevesinde proje destekçileri tarafından ilgili projeler değerlendirilmeye alınarak gerekli üretim gerektiren ürünün dönüştürülmesi konusunda adım atılacak.

Fatih Belediyesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirilen projelerin tanıtım toplantısına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erbal Bahçıvan, İstanbul Ticaret Odası adına BTM Yönetim Kurulu Üyesi İlhan Soycul, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sedar Murat, Kadir Has Üniversitesi Rektörü Mustafa Aydın, Türkiye Ekonomi Bakanlığı Genel Müdür Vekili Turgut Boz ve Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekçi katıldı.

Başkan Çağırıcı'dan ikinci Gençlik Merkezi müjdesi

Bağcılar Belediyesi Gençlik Merkezi'nin KOSGEB ve Halk Eğitim Merkezi'nin katkılarıyla düzenlediği kursları başarıyla tamamlayan genç kursiyerler Katılım Belgesi'ne kavuştular. Kursiyerlere belgelerini veren Bağcılar Belediye Başkanı Lokman Çağırıcı, gençlere bir de müjde verdi. Çağırıcı, "İnsallah gençlerimiz yakında ikinci bir Gençlik Merkezi'ne kavuşacak. Bağcılar Belediyesi Gençlik Merkezi gençlerin ikinci adresi oldu. Gençlik Merkezi'nin KOSGEB ve Halk Eğitim Merkezi'nin katkılarıyla düzenlediği kurslar yoğun ilgi gördü. 2016-2017 eğitim ve öğretim sezonunda merkezdeki müzik, sanat, resim, yabancı dil, diksiyon, Osmanlıca, tiyatro ve İngilizce kurslarını başarıyla tamamlayan 301 kursiyere Katılım Belgeleri düzenlenen törenle verildi."

"Gençlerimiz en güzeline layıktır"

Burada bir konuşma yapan Bağcılar Belediye Başkanı Lokman Çağırıcı, gençlere her zaman güvencilerini ve bu yüzden onlara layık projeleri hizmete sunduklarını ifade etti. Gençlik Merkezi'ne yoğun ilgi gösteren gençlere teşekkür eden Çağırıcı, "İngiltere 16 Nisan referandumu sonrası 18 yaşındaki gençlerimiz de ülkemizi mecliste temsil edecek. Onlara olan güvenimiz tam. 15 Temmuz hain darbe girişiminin önlenmesinde büyük rol oynadılar. 15 Temmuz'da en önde yer alarak bayrağımıza, vatanımıza ve milletimize sahip çıkan gençlerimiz her şeyin en güzeline layıktır" şeklinde konuştu.

Büyükçekmece, Uludağ Bisikleti Yarışması'na ev sahipliği yapacak

Türkiye Bisiklet Federasyonu tarafından geleneksel olarak düzenlenen Uludağ Bisiklet Yarışları'nın ilk ayağı bu yıl ilk kez Büyükçekmece'de düzenlenecek.

Büyük heyecan ve çekişmeye sahne olacak gençler dağ bisikleti yarışması 2 Nisan'da Tepeköy koruğunda Gençlik ve Spor Bakanlığı, Büyükçekmece Belediyesi, Türkiye Bisiklet Federasyonu, Büyükçekmece Bisiklet Kulübü ve Salsano işbirliğiyle gerçekleştirilecek. Sezonun ilk yarışında

bisikletçiler, Yıldız B, Yıldız A, Genç Erkek, Elite Erkek, Master 30+, Master 40+, Master 50+, Yıldız Bayan, Genç Bayan ve Elite Bayan olmak üzere 10 kategoride pedal basacaklar. Yaklaşık 4 kilometrelik parkurda mücadele edecek sporcular için uluslararası UCI Dağ Bisikleti Yarışı kuralları geçerli olacak. Siz değerli basın mensubu dostlarımız Uludağ Bisiklet Yarışması'nın heyecan ve coşkusunu yaşamaya davet ediyoruz, saygılarımızla...